

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2017)0050

Euroalueen budjettikapasiteetti

Euroopan parlamentin päätöslauselma 16. helmikuuta 2017 euroalueen budjettikapasiteetista (2015/2344(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
 - ottaa huomioon budjettivaliokunnan ja talous- ja raha-asioiden valiokunnan työjärjestyksen 55 artiklan mukaisesti järjestämät yhteiskokoukset,
 - ottaa huomioon budjettivaliokunnan ja talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön sekä perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan ja talousarvion valvontavalioikunnan lausunnot (A8-0038/2017),
- A. ottaa huomioon, että nykyinen poliittinen ilmapiiri ja globaalistuneessa maailmassa kohdattavat nykyiset taloudelliset ja poliittiset haasteet edellyttävät EU:lta johdonmukaisia ja määrätietoisia päätöksiä ja toimia tietyillä aloilla, kuten sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden, rajavalvonnan ja muuttoliikepolitiikan, naapurisuusalueen vakauttamisen ja kasvun ja työllisyyden alalla etenkin nuorisotyöttömyyden torjumiseksi sekä Yhdistyneiden kansakuntien vuoden 2015 ilmastonmuutoskonferenssin sopimusten täytäntöönpanon alalla;
- B. ottaa huomioon, että euron onnistuneen alun jälkeen on ilmennyt, että euroalueella lähentyminen, poliittinen yhteistyö ja omistajuus on ollut puutteellista;
- C. katsoo, että eri kriisit ja maailmanlaajuiset haasteet edellyttävät, että euroalueella otetaan mahdollisimman pian laadullinen harppaus kohti integraatiota;
- D. toteaa, että yhteisvaluutta-alueen jäsenyys edellyttää unionin tasolla yhteisiä välineitä ja yhteisvastuullisuutta sekä velvoitteiden noudattamista ja vastuullisuutta kunkin osallistuvan jäsenvaltion osalta;
- E. katsoo, että euroalueen sisäinen luottamus on palautettava;
- F. katsoo, että on laadittava hyvin määritelty ja kattavaan lähestymistapaan perustuva etenemissuunnitelma yhteisvaluutan kaikkien hyötyjen turvaamiseksi ja sen

kestävyyden varmistamiseksi sekä sille asetettujen vakautta ja täystyöllisyyttä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi;

- G. katsoo, että tämä tarkoittaa muun muassa pankkiunionin päätökseen saattamista sovitusti, entistä vahvempaa finanssipoliittista kehystä, joka kykenee selviytymään häiriöistä, sekä kasvua edistävien rakennemuutosten toteuttamiseen tarkoitettuja kannustimia, joilla täydennetään nykyisiä rahapolitiikan alan toimenpiteitä;
- H. katsoo, että yhteinen rahoituskapasiteetti ja lähentymistä koskeva säännöstö ovat keskeisiä tekijöitä tässä hankkeessa, joka voi menestyä vain, jos vastuullisuus ja yhteisvastuu kytketään tiiviisti yhteen;
- I. katsoo, että euroalueen yhteisen rahoituskapasiteetin ratkaiseminen on vain yksi tämän palapelin pala ja siihen on liityttävä kiinteästi selvä eurooppalainen uudelleenperustamisen henki euroalueen nykyisten ja tulevien jäsenten keskuudessa;
- 1. hyväksyy seuraavan etenemissuunnitelman:

i. Yleiset periaatteet

Rahapolitiikkaa koskevan itsemääräämisoikeuden siirtäminen edellyttää vaihtoehtoisia mukautusmekanismeja, kuten kasvua edistävien rakennemuutosten toteuttamista, sisämarkkinoita, pankkiunionia ja pääomamarkkinaunionia, jotta voidaan luoda aiempaa turvallisempi rahoitusala ja yhteinen rahoituskapasiteetti makrotalouden häiriöistä selviämiseksi ja jäsenvaltioiden talouksien kilpailukykyyn ja vakauden lisäämiseksi ja muuttaa näin euroalue optimaaliseksi valuutta-alueeksi.

Lähentyminen, hyvä hallinto sekä ehdollisuus, jonka noudattamisesta demokraattisen vastuuvellisuuden piiriin euroalueella ja/tai jäsenvaltioissa kuuluvat instituutiot huolehtivat, ovat keskeisiä tekijöitä erityisesti pysyvien siirtojen, moraalikadon sekä kestäättömän julkisten riskien jakamisen ehkäisemiseksi.

Sitä mukaa kuin yhteinen rahoituskapasiteetti kasvaa ja sen uskottavuus lisääntyy, se myötävaikuttaa finanssimarkkinoiden luottamuksen palautumiseen euroalueen julkisen talouden kestävyteen ja mahdollistaa periaatteessa veronmaksajien suojelun tehostamisen sekä julkisten ja yksityisten riskien vähentämisen.

Yhteisen rahoituskapasiteetin on sisällettävä Euroopan vakausmekanismi (EVM) ja lisäksi erityinen euroalueen budjettikapasiteetti. Budjettikapasiteetti on luotava siten, että se täydentää EVM:ää eikä heikennä se toimintaa.

Ensivaiheessa erityisen euroalueen budjettikapasiteetin olisi oltava osa unionin talousarviota siten, että se ei vaikuta monivuotisen rahoituskehysten nykyisiin enimmäismääriin, ja euroalueen ja muiden osallistuvien maiden olisi rahoitettava se sellaisesta lähteestä saatavilla tuloilla, josta sovitaan osallistuvien jäsenvaltioiden kesken ja josta saatuja tuloja on pidettävä käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina ja takauksina; vakaassa tilassa olevaa yhteistä rahoituskapasiteettia voitaisiin rahoittaa omilla varoilla EU:n tulevaa rahoitusta koskevassa Montin raportissa annettujen suositusten mukaisesti.

Euroopan vakausmekanismia olisi kehitettävä edelleen – samalla kun se jatkaa nykyisten tehtävien hoitamista – ja se olisi muutettava Euroopan valuuttarahastoksi,

jolla on riittävät lainananto- ja lainanottovalmiudet ja selkeästi määritetty toimeksianto, jotta se kykenee torjumaan epäsymmetrisiä ja symmetrisiä häiriöitä.

ii. Yhteisen rahoituskapasiteetin kolme pilaria euroalueen lähentämiseksi ja vakauttamiseksi

Yhteisellä rahoituskapasiteetilla olisi hoidettava kolmea tehtävää:

- ensinnäkin euroaluetta olisi kannustettava lähentymään taloudellisesti ja sosiaalisesti, jotta edistetään rakennemuutoksia, nykyaikaistetaan talouksia sekä parannetaan kunkin jäsenvaltion kilpailukykyä ja euroalueen selviytymiskykyä, jolloin samalla kohennetaan jäsenvaltioiden valmiuksia selvitä epäsymmetrisistä ja symmetrisistä häiriöistä;
- toiseksi euroalueen jäsenvaltioiden suhdannevaihteluiden erot, jotka johtuvat rakenteellisista eroista tai talouden yleisestä haavoittuvuudesta, aiheuttavat tarpeen puuttua epäsymmetrisiin häiriöihin (tilanteet, joissa taloudellinen tapahtuma vaikuttaa yhteen talouteen muita enemmän, esimerkiksi silloin, kun kysyntä romahtaa sellaisen ulkoisen häiriön johdosta, johon jäsenvaltio ei voi vaikuttaa, tietyssä jäsenvaltiossa mutta ei muissa);
- kolmanneksi symmetrisiin häiriöihin (tilanteet, joissa taloudellinen tapahtuma vaikuttaa samalla tavalla kaikkiin talouksiin, kuten öljynhintojen muutokset vaikuttavat kaikkiin euroalueen maihin) olisi puututtava koko euroalueen selviytymiskyvyn parantamiseksi.

Näiden tavoitteiden huomioon ottamiseksi on tarkasteltava, mitkä tehtävät voidaan hoitaa unionin nykyisessä oikeudellisessa kehyksessä ja mitkä edellyttävät perussopimusten mukauttamista tai muuttamista.

Pilari 1: lähentymistä koskeva säännöstö

Nykyisessä taloustilanteessa tarvitaan julkisen talouden vakauttamistoimien rinnalle investointistrategiaa sekä vastuullisuutta, joka ilmenee talouden ohjausjärjestelmän mukaisena toimintana.

Vakaus- ja kasvusopimuksen ohella olisi lähentymistä koskevassa säännöstössä, joka hyväksytään tavallisessa lainsäätämisyksessä maakohtaiset suositukset huomioon ottaen, keskityttävä viiden vuoden ajan lähentymiskriteereihin, jotka koskevat verotusta, työmarkkinoita, investointeja, tuottavuutta, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja valtiontaloutta ja -hallintoa sekä hyvää hallintoa koskevia valmiuksia nykyisten perussopimusten puitteissa.

Talouden ohjausjärjestelmän puitteissa lähentymistä koskevan säännöstön noudattaminen olisi asetettava ehdoksi täysimääräiselle osallisuudelle yhteisessä rahoituskapasiteetissa, ja siinä olisi edellytettävä, että kukin jäsenvaltio antaa ehdotuksia säännöstössä asetettujen kriteereiden saavuttamiseksi.

Euroalueen yhteistä rahoituskapasiteettia olisi täydennettävä euroalueen maiden velkakestävyyttä, velan vähentämistä sekä kasvun ja investointien lisäämistä koskevalla pitkän aikavälin strategialla, jolla pienennettäisiin jälleenrahoituksen kokonaiskustannuksia ja velan suhdetta BKT:hen.

Pilari 2: epäsymmetrisistä häiriöistä selviäminen

Huolimatta kaikista ponnisteluista jäsenvaltioiden politiikkojen koordinoimien, lähentymisen ja kestävien rakenneuudistusten hyväksi, koko euroalueen vakauteen vaikuttavien epäsymmetristen häiriöiden mahdollisuutta ei voida kokonaan sulkea pois, kun otetaan huomioon euroalueen jäsenvaltioiden tiivis keskinäinen integraatio.

EVM:n ja Euroopan valuuttarahaston kautta toteutettuja vakauttamistoimia olisi täydennettävä automaattisilla häiriöiden vaimentamismekanismeilla.

Vakauttamisella on kannustettava hyviä käytäntöjä ja ehkäistävä moraalikatoa.

Tällaisessa järjestelmässä on oltava selkeät säännöt maksuja ja takaisinmaksuja koskevista mahdollista aikatauluista, ja sen koko ja rahoitusmekanismit on määriteltävä tarkasti samalla kun sen pitkän aikavälin talousarviovaikutusten on oltava neutraalit.

Pilari 3: symmetrisistä häiriöistä selviäminen

Tulevat symmetriset häiriöt voivat horjuttaa koko euroaluetta, sillä valuutta-alueella ei ole vielä välineitä, joita se tarvitsee selvitäkseen uudesta kriisistä, joka on yhtä vakava kuin edellinen kriisi.

Tapauksissa, joissa symmetrinen häiriö johtuu sisäisen kysynnän puutteesta, taloutta ei voida elvyttää yksinomaan rahapolitiikan keinoin etenkin koron liikkua nollatason alapuolella. Euroalueen talousarvion olisi oltava riittävän suuri, jotta sillä voidaan puuttua tällaisiin symmetrisiin häiriöihin rahoittamalla investointeja, joilla pyritään kasvattamaan kokonaiskysyntää ja saavuttamaan täystyöllisyys Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan mukaisesti.

iii. Hallinto, demokraattinen vastuuvollisuus ja valvonta

Euroalueen talouden ohjausjärjestelmässä olisi ensisijaisesti sovellettava yhteisömenetelmää.

Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien asemaa olisi vahvistettava uudistetussa talouden ohjauskehyksessä demokraattisen vastuuvollisuuden lisäämiseksi. Tämä tarkoittaa muun muassa talouspolitiikan eurooppalaista ohjausjaksoa koskevan kansallisen omavastuullisuuden lisäämistä sekä finanssipoliittisen sopimuksen 13 artiklassa tarkoitetun parlamenttien välisen kokouksen uudistamista siten, että sen painoarvo lisääntyy, jotta vahvistetaan parlamenttien ja kansalaisten mielipiteitä. Omavastuullisuuden lisäämiseksi kansallisten parlamenttien olisi valvottava kansallisia hallituksia ja Euroopan parlamentin puolestaan olisi valvottava unionin toimeenpanevia elimiä.

Euroryhmän puheenjohtajan ja talous- ja rahoitusasioista vastaavan komission jäsenen tehtävät voidaan yhdistää, ja siinä tapauksessa komission puheenjohtajan olisi nimitettävä kyseinen komission jäsen komission varapuheenjohtajaksi.

Komission sisällä toimivalle, täydessä demokraattisessa vastuussa olevalle talousministerille ja finanssiministeriölle olisi annettava kaikki tarvittavat keinot ja valmiudet soveltaa voimassa olevaa talouden ohjaus- ja hallintakehystä ja valvoa sen täytäntöönpanoa sekä huolehtia euroalueen optimaalisesta kehityksestä yhteistyössä euroalueen jäsenvaltioiden valtiovarainministereiden kanssa.

Euroopan parlamentin olisi tarkasteltava uudelleen sääntöjään ja organisaatiotaan sen varmistamiseksi, että yhteinen rahoituskapasiteetti on täydessä demokraattisessa vastuussa siihen osallistuvia jäsenvaltioita edustavia Euroopan parlamentin jäseniä kohtaan;

2. kehottaa

- Eurooppa-neuvostoa vahvistamaan viimeistään EU:n Rooman kokouksessa (maaliskuu 2017) edellä kuvatut suuntaviivat sekä euroalueen pitkän aikavälin kestävää vakauttamista koskevan kehityksen;
- komissiota antamaan valkoisen kirjan, joka sisältää kunnianhimoisen euroaluetta käsittelevän ydinluvun ja asiaan liittyvät vuonna 2017 annettavat lainsäädäntöehdotukset, joissa hyödynnetään kaikkia nykyisten perussopimusten sallimia keinoja ja jotka koskevat muun muassa lähentymistä koskevaa säännöstöä, euroalueen talousarviota ja automaattisia vakauttajia, sekä asettamaan tarkan aikataulun näiden toimenpiteiden täytäntöönpanolle;

3. vakuuttaa olevansa valmis saattamaan päätökseen kaikki lainsäädäntötoimenpiteet, jotka eivät edellytä perussopimusten muuttamista komission ja Euroopan parlamentin nykyisen toimikauden aikana, ja luomaan edellytykset tarvittaville perussopimusten muutoksille kestävän euroalueen mahdollistamiseksi keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä;

4. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle, komissiolle, neuvostolle, euroryhmälle, Euroopan keskuspankille, Euroopan vakautusmekanismin toimitusjohtajalle ja jäsenvaltioiden parlamenteille.